

РЕШЕНИЕ

№ 12893

гр. София, 25.07.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XXI КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 31.05.2024 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Силвия Димитрова

ЧЛЕНОВЕ: Евгения Баева

Елена Попова

при участието на секретаря Богданка Гешева и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **3649** по описа за **2024** година докладвано от съдия Силвия Димитрова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.285, ал.1, изр.2 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража /ЗИНЗС/, вр. с глава дванадесета от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Делото е образувано по две касационни жалби на А. Л. З., депозирани чрез процесуалния му представител адв. А. Ж. от САК срещу: Решение №4625/10.07.2023 г. и Допълнително решение №7078/20.11.2023 г., постановени по адм. д.№245/2017 г. по описа на АССГ, Първо отделение, 6-и състав. С първото решение са отхвърлени исковете му срещу Министерство на правосъдието за присъждане на обезщетение за вреди за здравето му от неправилно лечение в размер на 70 000 лв. за периода от 03.01.2003 г. до 03.02.2009 г. и 110 000 лв. за периода от 04.02.2009 г. до 08.09.2020 г. в размер на 110 000 лв., ведно със законната лихва – от датата на завеждане на исковата молба до окончателното изплащане на сумата, а с второто решение е оставено без уважение искането му за допълване на решение № 4625/10.07.2023 г., постановено по адм. д. №245/2017 г. по описа на АССГ, Първо отделение, 6-и състав. В първата касационна жалба са развити доводи, че първоинстанционният съд е постановил недопустим съдебен акт, като е разгледал непредявен иск, като е подменил волята на ищеца. Твърди, че така формулирания от съда петитум на съответства на посочените петитуми във възражение и поредно уточнение на исковата молба от 14.12.2020 г. с вх. №39456/15.12.2020 г. Според касатора липсва произнасяне

по претенциите за причинени вреди от ответника – тежки увреждания на здравето на ищеца – белия дроб от усложнения на туберкулоза и причинените от това болки и страдания от незаконни действия и бездействия на ответника по поддържане на нечовешки, нехуманни, лоши и вредни битови условия и нездравословно хранене и режим в Следствения арест в [населено място] и Затвора в [населено място], довели до тежък рецидив на ТБК, а след преместване в СЦЗ – неосигуряване на медицинско оборудване и медикаменти за лечение на туберкулоза в такава фаза – на разпадане и разсейване и неправилно лечение с неподходящи медикаменти за лечение на тежка форма на туберкулоза и от неквалифицирани за лечение на туберкулоза доктори в болницата на С. затвор, вследствие на което ищецът е развил тежка форма рецидивираща ТБК. Твърди се, че доколкото ответникът не е доказал, че е закупил медицинско оборудване и медикаменти, както и че е прекратил бездействието по поддържане на нечовешки, нехуманни, лоши и вредни хигиенни битови условия и нездравословно хранене и режим, то давността по неразгледаните предявени иски не е изтекла, както е приел първоинстанционния съд. Според касатора съдът е нарушил принципа на служебното начало в процеса, което е довело до неправилни изводи при решаване на делото и неправилно прилагане на давността, защото не се е запознал с резултатите от отделните дела от общата „жалба с включена искова молба“, от която е образувано и адм. д. №248/2017 г. на АССГ. Твърди, че от съдебните актове по тези дела се установява факта, че през процесните периоди ответникът не е преустановил незаконните си действия и бездействия по задържане и лишаване от свобода на ищеца в нечовешки, нехуманни, лоши и вредни хигиенни битови условия и нездравословно хранене и режим в следствените арести и затвори, в които той е бил. Предвид това счита, че и давностните срокове по исковете не са изтекли, защото ответникът не е преустановил деликтното си поведение, което е установено с влязло в сила решение, което прекъсва давността и по предявените иски, защото именно вследствие на това ищецът се е заразил повторно с ТБК, довела до тежки последици за здравето му и преживени болки и страдания по вина на ответника. В касационната жалба е изложено, че съдът е постановил изцяло недопустимо и неправилно решение при неправилно и непълно квалифициране на исковете и определяне предмета на делото и характера и броя на предявените иски. Също така не е обсъдил в тяхната съвкупност и взаимовръзка цялостния доказателствен материал по делото, както и служебно не е събрал доказателства и не се е запознал с висящите преюдициални производство по спора. Твърди се също, че в хода на съдебното производство съдът е допуснал съществено нарушение на процесуалния и материалния закон, защото не е допуснал събирането на всички поискани от ищеца доказателства и поставени въпроси за експертизи, с което е попречил за разкриване на обективната истина по делото. Предвид това се иска решението да бъде обезсилено или отменено и делото да се върне за ново разглеждане на спора. Претендира се и адвокатско възнаграждение по чл.38, ал.2 ЗА.

Във втората касационна жалба срещу допълнителното решение се твърди, че същото е недопустимо и неправилно, тъй като съдът по недопустим начин е ограничил и не е зачел волята на ищеца по всички предявени иски, като чрез използване на определени абзаци от жалбата и уточненията в интерес на ответника пристрастно е формулирал произволен петитум, по който се е произнесъл, без да прецени правилно предмета на спора и броя и характера на всички иски. По подробно изложени съображения се иска и това решение да бъде обезсилено или отменено като

неправилно и недопустимо, като постановено в нарушение на процесуалния и материалния закон, при непарвилно тълкуване и прилагане на закона, като по същество е извършен отказ от правосъдие. Иска се да се извърши пълна правна квалификация на всички предявени иски и да се прецени характера на приложимия процесуален и материален закон за разглеждане на всеки един от тях заедно или в съвкупност от компетентен да разгледа споровете съд, като спора се реши по същество, като се уважат всички иски по основание и размер или да се изпратят всички или отделни иски за разглеждане от друг компетентен съд по административен или граждански ред.

Ответникът по касация Министерство на правосъдието, чрез процесуалния му представител юрисконсулт Д. М. в представени писмени отговори оспорва касационните жалби с доводи за тяхната неоснователност. В съдебно заседание се представлява от юрисконсулт Б. К., която моли жалбите да бъдат отхвърлени и претендира юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на претендираните от касатора адвокатски хонорари.

СГП, чрез прокурор Десислава Кайнакчиева изразява становище за неоснователност на касационните жалби.

В настоящото производство от страните не са представени нови писмени доказателства за установяване на касационните основания.

Административен съд - София-град, XXI касационен състав, в качеството си на касационна инстанция, като взе предвид наведените в жалбата доводи и като съобрази разпоредбата на чл.218 АПК, приема следното:

Касационните жалби са допустими като подадени от надлежна страна срещу подлежащи на касационна проверка валидни и допустими съдебни актове. Същите са подадени в установения с чл.211, ал.1 АПК 14-дневен срок. Разгледани по същество същите са неоснователни.

По "жалба с включена искова молба", подадена от А. Л. З., с [ЕГН], вх.№31213/05.12.2016 г. по описа на АССГ, съдържаща шест отделни иски молби, описани от т.І до т.VI, е образувано адм. дело № 11959/2016 г. по описа на АССГ. С определение №129/06.01.2017 г. по адм. дело № 11959/2016 г. по описа на АССГ, Първо отделение, 42-ри състав, съдът е разделил производството и на Председателя на АССГ са докладвани исковите претенции по т.ІІ, т. ІІІ, т. ІV, т. V, т. VI за образуване на нови дела. След автоматично разпределение, по т. II от "жалба с включена искова молба" с вх.№ 31213/05.12.2016 г., е образувано адм. дело № 245/2017 г. съдията-докладчик е счел исковата молба за нередовна, поради което с Определение от 27.03.2017 г. производството по делото е оставено без движение. На ищеца е указано да опише обстоятелствата, на които основава ииска, като посочи дали претендира вреди от незаконосъобразен административен акт, действие или бездействие и на кой орган/длъжностно лице, при ответника, ако се касае за акт да го индивидуализира с номер, дата и негов издател, дали е оспорен и какъв е резултата от оспорването; или претендира вреди от фактически действия или бездействия на административен орган или длъжностно лице, като в този случай да опише съответните фактически действия или бездействия на административен орган или длъжностно лице, от които твърди, че са настъпили претендираните вреди; в случай че вредите са произтекли от повече от едно действие или бездействие – да посочи вида, размера и периода на претърпените от него вреди от всяко действие или

бездействие; да посочи вида на претендираните от него вреди - имуществени и/или неимуществени вреди, а в случай, че претендира и имуществени и неимуществени вреди - да посочи размера на претърпените от него вреди - за всеки вид вреда поотделно; в случай че претендира имуществени вреди, да опише в какво конкретно се изразяват същите; да посочи каква е причинната връзка между твърдяната вреда и незаконосъобразните актове, действия или бездействия, от които твърди, че са настъпили и да приложи преписи от исковата молба в разглежданата част и от уточняващата молба заедно с доказателствата, за връчване на ответника и СГП. Уточнение е постъпило на 10.05.2017 г., но съдът е счел същото за недостатъчно, поради което с разпореждане от 18.11.2017 г. е дал повторни указания на ищеца. Уточнения са постъпили на 20.12.2017 г. В същото е направено възражение срещу неправилно определяне предмета на спора с определението от 27.03.2017 г., с което е прието да се разгледа исковата молба само в частта, описана в т.ІІ от същата. С Разпореждане от 18.08.2020 г. съдът е приел, че дело е образувано като отделно административно дело след разделянето по адм.дело № 11959/2016 г. по описа на АССГ по исковата молба, именована като "жалба с включена искова молба, с вх.№ 31213/05 по т.ІІ, която касае периода от 02.02.2008 г. до 10.10.2008 г. и се посочват вреди от "безхаберие" и неправилното лечение в болницата на СЦЗ. Този период и твърдяна общо незаконосъобразна дейност на затворническата болница, очертава предметът на делото. Ищецът настоява, че неправилно е определен предметът на спора само по т.ІІ и не касае само престоят в затворническата болница, но е ясно и от разпореждането на л.3 по делото и от определението на л.4 и 5 по делото, че останалите оплаквания в първоначалната искова молба са предмет на други дела, образувани в АССГ, а не на настоящото. И тъй като в тази част искът е основан на твърдения за неправилното лечение в болницата на СЦЗ по отношение на надлежен ответник следва да се дадат указания на ищеца съгласно чл.205, ал.2 от АПК. Предвид това е указал на ищеца да уточни ответник по иска, предвид че СБАЛЛС е юридическо лице; от какви точно незаконосъобразни актове, действия или бездействия и на кое точно длъжностно лице или административен орган от структурата на СБАЛЛС при Затвора-С. се претендират вредите. В какво се изразява точно лошото медицинско обслужване в болницата за исковия период 02.02.2008 г. до 10.10.2008 г. и какъв е размерът на вредите - конкретна сума, които е претърпял от твърдяното лечение и които претендира като обезщетение.

С възражение и поредно уточнение от 10.09.2020 г. ищецът е посочил, че исковата му претенция за периода от 03.01.2003 г. до 01.06.2009 г. е насочена срещу МП. Посочено е, че иска е предявен от ищеца като страдащ от тежко заболяване – туберкулоза, за когото не са полагани особени грижи, като МП не е закупило медикаменти и оборудване и не е назначило на щат медици, лекуващи това заболяване към болниците в затворите. Посочено е, че МП е нарушило чл.4 от Правилника за устройството и дейността на лечебните заведения към МП, като не е осигурило материално-битово осигуряване, оборудване с медицинска техника, снабдяване с лекарства, които да са подходящи за лечение на заразно туберкулозно болни затворници и не е назначило на щат лекари, с квалификация за лечение на туберкулозно болни в тежък стадий на туберкулоза, за което е предявил настоящите икове. Посочил е също, че иска е предявен за нарушение на чл.20 от Правилника, тъй като не е изпратен в държавно или общинско лечебно заведение, въпреки че в ЛЗ на местата за лишаване от свобода няма условия за провеждане на необходимото

лечение. Посочено е и нарушение на чл.22 доколкото своевременно не е направено предложение за прекъсване на изпълнението на наказанието, като вместо да бъде преведен за лечение в държавна или общинска болница е изхвърлен от затвора с прекъсване изпълнението на наказанието, което е направено умишлено забавено и не е издадена заповед за лечение в специализирана държавна болница от Директора на Затвора в С.. Посочено е и нарушение на чл.25 от Правилника. Поискано е ответника МП да бъде осъден за незаконосъобразните му действия и бездействия спрямо него за периода от 03.01.2003 г. до постъпването му в МВР болница за сумата 70000 лева, а за периода от постъпване на лечение в СБАЛББ „Св. С.“ до настоящия момент – 110 000 лева, ведно със законната лихва от датата на завеждане на исковата молба до окончателното изплащане на сумата. Изрично е посочено, че исковете са предявени само срещу МП и са оттеглени срещу ГДИН. С възражение и поредно уточнение от 15.12.2020 г. са конкретизирани исковите периоди с начална и крайна дата, действията и бездействията при лечението и размера на вредите за всеки от двата периода. След така направените уточнения делото е насрочено в открито съдебно заседание, в което са докладвани исковете, след което е последвало изрично изявление на адв. Ж., че исковете са два, за посочените периоди и в приетите размери срещу МП. Прието е, че са предявени два иска: за присъждане на обезщетение за причинени вреди в периода от 03.01.2003 г. до 03.02.2009 г. в размер на 70000 лева и за причинени вреди в периода от 04.02.2009 г. до 08.09.2020 г. в размер на 110 000 лева, ведно със законната лихва от датата на завеждане на исковата молба до окончателното изплащане на сумата.

Съдът е събрал относимите и допустими писмени и гласни доказателства и е назначил СМЕ. Анализирайки същите е приел от фактическа страна периодите, в които ищеца е пребивавал в затворите и следствените арести, както и периодите, в които е лекуван в съответните лечебни заведения. В мотивите на решението е даден подробен, ясен и конкретен отговор кои факти, релевантни за спора приема за установени въз основа на събраните по делото доказателства.

От правна страна по отношение на първия иск за времето от 03.01.2003 г. до 03.02.2009 г. съдът е приел, че е погасен по давност. Мотивирал се е, че ако се приеме, че административния орган е бездействал по отношение на оплакванията от страна на ищеца в периода 2008 г. -2009 г., то с конвоирането му в болницата на МВР и след това е преустановил това негово поведение, поради което давностният срок следва да се брой от датата 03.02.2009 г., което означава, че същият е изтекъл на 03.02.2014 г. На това основание е искът е отхвърлен като неоснователен.

По отношение на втория иск за периода от 04.02.2009 г. до 08.09.2020 г., е прието, че е изтекла давност за периода от 04.02.2009 г. до 04.12.2011 г. включително, поради което и в тази част е прието, че следва да се отхвърли.

Основателността на исковата претенция за предпоставките на отговорността е разгледана за периода от 05.12.2011 г. до 08.09.2020 г. Съдът е приел, че искът е предявен срещу надлежен ответник по смисъла на чл.205 АПК, доколкото дейността на лечебните заведения към местата за лишаване от свобода се контролира и координира от министъра на правосъдието, съгласно чл.130, ал.2 ЗИНЗС.

За този период е прието от фактическа страна, че са налични следните данни за здравословното състояние на ищеца: Видно от издадената от Специализирана болница за активно лечение на лишени от свобода – ОББ – затвора [населено място] епикриза (л.47), 3. постъпва и е лекуван стационарно в продължение на четири месеца в

СБАЛББ „Св. С.“, Клиника по белодробна туберкулоза, след което бил насочен към диспансер за продължаване на лечението в СБАЛПФЗ, [населено място], където бил хоспитализиран през 2009 г., 2010 г. и 2011 г. По време на престоя в болницата в [населено място] било установено засенчване на областта на левия бел. Хипус, суспектно за карцином. По този повод е извършен КАТ на белите дробове №1552/5012 от 26.07.2011 г., от който станало ясно, че няма активен туберкулозен процес. От допълнително назначен от експертна комисия квантиферонов тест за нуждите на СМЕ и отчетен положителен резултат, З. е насочен към стационарно лечение в ОББ на СБАЛЛС при затвора в [населено място]. В графата „ход на заболяването“ е посочено, че болният се повлиял добре от проведеното лечение, изписва се с незавършена продължителна фаза на лечението. Насочва се към Медицински център при затвора – [населено място] за продължаване на лечението до края на месец септември 2012 г. Предписан е курс с медикаментозно лечение.

По повод установеното през 2011 г. засенчване на областта на левия бел, в приетата по делото СМЕ, вещото лице е установило, че описаните в медицинската документация промени в рентгенологичните изследвания като данни за нодуларни сенки в средните и горни белодробни полета, двустранно с калциева плътност и дискретни фиброзни промени, са белег за преболедувано специфично белодробно заболяване – белодробна туберкулоза, като уточнява, че тези промени налагат динамично проследяване на 2 години.

От представената медицинска документация от СБАЛЛС към Затвора – [населено място] (л.211 и сл., том I) е прието за установено, че по отношение на л. св. са провеждана редовна медикаментозна терапия, прегледи и наблюдения.

От представената по делото медицинска документация за периода 2012 г. - 2020 г., е прието за установено, че ищецът е бил в добро общо състояние, както и, че е бил подложен на редовни прегледи и наблюдения. До тези изводи съда е достигнал от съдържащата се в здравния картон информация за 2015 г. (л.65 и сл., том I), направено на ищеца изследване за туберкулоза, в което е вписано, че същото е дало отрицателен резултат на 26.05.2015 г. (л.68, резултат от изследването на л.193), медицинска справка, изготвена от директора на МЦ към затвора в [населено място] (л.233, том I), от която е видно, че на 26.11.2015 г. е проведена рентгенография на бял дроб, поради описани в медицинска справка (л.194) оплаквания от отпадналост и суха кашлица. Видно от резултатите, не се установяват инфилтративни или специфични промени, като е отбелязано, че към онзи момент няма данни за белодробно заболяване и не се налага лечение в специализирано лечебно заведение, справка за първичен медицински преглед на обвиняем, подсъдим, осъден, от 30.10.2018 г., от който е видно, че л. св. З. е клинично здрав. По делото е налична и още една медицинска справка от същата дата, в която е отразено, че лицето може да бъде прието в затвора в [населено място], тъй като е констатирано добро общо състояние (л.132, том I), както и медицинско свидетелство от 14.12.2018 г. (л.130, том.I) , в което е отразено, че лицето е клинично здраво.

При така установената фактическа обстановка съдът е приел, че за втория период по делото не са установени неблагоприятните изживявания на ищеца

да са пряка и непосредствена последица от неаконосъобразна дейност на ответника Министерство на правосъдието. Не е установено от страна на този ответник да е било налице такова бездействие във връзка с лечението на ищеца, което да е довело до увреждане/влошаване на здравето му, което той твърди, конкретно в периода от 04.12.2011 г. до 08.09.2020 г.

По тези съображения съдът е достигнал до извод, че не са доказани незаконосъобразни действия или бездействия от страна на администрацията на ответника Министерство на правосъдието за периода, за който не е изтекла погасителна давност - от 05.12.2011 г. до 08.09.2020 г. Напротив, от приетите по делото писмени доказателства е установено, че органите на ответника, който осъществява общо ръководство върху местата за лишаване от свобода след установяване на заболяването му през 2009 г., са съдействали изцяло за адекватното насочване на З. за лечение, както и че прегледите на лишения от свобода съответстват на симптомите, които същият е проявявал. След установяване на здравословното състояние на ищеца, същият е бил лекуван, изпратен незабавно за лечение извън мястото за лишаване от свобода по реда на чл. 135 от ЗИНЗС и наблюдаван години наред до постигане на трайно подобряване на здравния му статус.

По тези съображения съдът е приел, че искът е неоснователен като недоказан за периода 05.12.2011 г. до 08.09.2020 г., поради което го е отхвърлил.

Настоящият съдебен състав счита, че Решение №4625/10.07.2023 г. е валидно, недопустимо в една част и правилно в останалата част, при което касационните жалби се явяват неоснователни.

Първоинстанционният съд правилно е определил предмета на спора, съобразно наведените в исковата молба доводи и направените впоследствие от процесуалния представител на ищеца допълнителни уточнения. Както се каза по-горе, предмет на производството са били само предявените в т.ІІ от "жалба с включена искова молба" с вх.№ 31213/05.12.2016 г. искове, доколкото по отношение на другите са образувани други дела. В тази връзка неоснователни са доводите на касатора, че са разгледани непредявени искове, като е подменена волята на ищеца. Съобразно посоченото от ищеца във възражение и поредно уточнение на исковата молба от 14.12.2020 г. с вх. №39456/15.12.2020 г. в проведеното първо съдебно заседание съдът е докладвал исковата молба с предявените искове, като процесуалният представител на ищеца изрично е заявил, че същите са срещу Министерство на правосъдието за посочените периоди и в приетите размери. Именно така предявените искове са разгледани по делото и по отношение на същите е постановено оспореното в настоящото производство решение.

Съдът намира, че в проведеното съдебно производство не са допуснати съществени процесуални нарушения, ограничили правото на защита на ищеца. Неоснователни са доводите в касационната жалба, че съдът не е допуснал събирането на всички поискани от ищеца доказателства и поставени въпроси за експертизи, с което е попречил за разкриване на обективната истина по делото. На първо място в касационната жалба не е изрично посочено кои доказателства съдът не е допуснал и какви експертизи е поискано и въпроси не са поставени. От данните по делото също не може да се направи извод в тази насока. Що се отнася до твърдението, че съдът не е

събрал служебно доказателства и не се е запознал с висящите преюдициални производство по спора, съдът приема, че в хода на исковото производство съдът не дължи служебно събиране на доказателства за установяване на относимите към спора факти. Както в чл.7, ал.1 ГПК, така и в чл.171, ал.5 АПК съдът само съдейства на страните за изясняване на делото от фактическа и правна страна и им указва, че за някои обстоятелства, от значение за делото, не сочат доказателства. В тежест на ищеца е да поиска събирането на доказателства, относими към предмета на спора и само в случай, че същите са били относими и допустими и не са събрани от съда, би било нарушение на процесуалните правила и основание за отмяна на съдебния акт. Неоснователен е и доводът, че съдът е следвало да се запознае с другите съдебни решения, постановени по оставалите, предявени с "жалба с включена искова молба" с вх.№ 31213/05.12.2016 г. иски и за ги вземе предвид като преюдициални за настоящия спор. Всички иски са предявени с една искова молба, с различен предмет са и спорът по нито един от тях не е преюдициален по отношение на другите, а постановените по тях съдебни решения не са задължителни за съда, разглеждащ конкретния иск. Предвид това настоящият касационен състав приема, че не са доказани допуснати съществени процесуални нарушения в хода на проведеното съдебно производство.

Настоящият съдебен състав приема, че съставът на Административен съд – София-град е събрал относимите за правилното решаване на спора доказателства, обсъдил ги е в тяхната взаимна връзка и правилно е установил фактическата обстановка по делото. При съобразяване разпоредбата на чл.284, ал.5 ЗИНЗС е достигнал до правилни и подробно мотивирани изводи за неоснователност на предявените от 3. иски претенции.

Предявените иски са с правно основание чл.284, ал.1 ЗИНЗС. Фактическият състав на обезвредата по тази разпоредба включва три елемента: 1. нарушение на чл. 3 ЗИНЗС; 2. настъпили вреди за ищеца; 3. пряка и непосредствена причинна връзка между вредите и нарушението. Доказването на първия елемент е в тежест на ищеца, а за останалите два елемента съдът прилага принципа на кумулативния ефект на всички условия, при които е пребивавал лишения от свобода и презумцията за понесени неимуществени вреди в случай на установено нарушение, съгласно чл.284, ал.5 във връзка с ал.2 от ЗИНЗС. Според чл. 3, ал. 2 ЗИНЗС, за нарушение на ал. 1 се смята и поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждаат чувство на страх, незащитеност или малоценност, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод извършване на административна дейност. Според чл.284, ал.5 ЗИНЗС в случаите по ал.1 настъпването на неимуществени вреди се предполага до доказване на противното.

В случая са били предявени два иска: С първия е поискано ответникът МП да бъде осъден да заплати обезщетение на ищеца за незаконосъобразните му действия и бездействия спрямо ищеца за периода от 03.01.2003 г. до постъпването му в МВР болница на 03.02.2009 г. за сумата 70000 лева, а за периода от постъпване на лечение в СБАЛББ „Св. С.“ на 04.02.2009 г. до 08.09.2020 г. – 110 000 лева, ведно със законната лихва от датата на завеждане на исковата молба до окончателното изплащане на сумата.

Правилен е изводът на първоинстанционният съд, изведен от установената по делото фактическа обстановка, че по отношение на първия иск е настъпила погасителна давност, възражение за което е направено от ответника. Както е приел и първоинстанционният съд давността е 5 години и започва да тече от преустановяване на незаконосъобразните действия и бездействия, което в случая е сторено с конвоирането му в болницата на МВР на 03.02.2009 г. При това положение давностния срок правилно е прието, че следва да се брои от 03.02.2009 г. и изтича на 03.02.2014 г. Следователно, обезщетението, което се претендира по първия иск е погасено по давност. На същото основание погасено по давност е и обезщетението по втория иск за периода от 04.02.2009 г. до 04.12.2011 г. Вярно е, че за тези искове съдът не се е произнесъл по тяхната основателност, което е предпоставка за прилагане на давността, но настоящият съдебен състав намира, че това не е съществено процесуално нарушение, тъй като дори да не беше извършено, не би довело до друг резултат, предвид настъпилата погасителна давност.

Основателността на исковата претенция за предпоставките на отговорността е разгледана за периода от 05.12.2011 г. до 08.09.2020 г.

Тук на първо място следва да се посочи, че така разгледаният иск и постановеното по него съдебно решение за периода от 06.12.2016 г. до 08.09.2020 г. е недопустим. Това е така, тъй като исковата молба, въз основа на която е образувано делото, е подадена на 05.12.2016 г., при което вреди биха могли да се претендират до тази дата. Недопустимо е с последващи молби и уточнения да се добавя следващ подаване на исковата молба период, тъй като това е нов иск. Предвид това като е разгледал иск за период след датата на подаване на исковата молба АССГ 6-и състав е постановил недопустимо решение, което в тази му част следва да бъде обезсилено.

По отношение на обезщетението за вреди за периода от 05.12.2011 г. до 05.12.2016 г. съдът правилно е преценил, че в случая не са налице законовите предпоставки, обуславящи основателност на този иск за претърпени неимуществени вреди от незаконосъобразно бездействие на ответника да му осигурят ненавременно предоставена квалифицирана медицинска помощ. Събраните по делото доказателства не установяват незаконосъобразни бездействия на длъжностни лица на ответника във връзка с лечението му, което да е довело до влошаване на здравословното му състояние. Правилно съдът е приел, че от приетите по делото писмени доказателства се установява, че органите на ответника, който осъществява общо ръководство върху местата за лишаване от свобода, след установяване на заболяването му през 2009 г., са съдействали изцяло за адекватното насочване на 3. за лечение, както и че прегледите на лишения от свобода съответстват на симптомите, които същият е проявявал. След установяване на

здравословното състояние на ищеца, същият е бил лекуван, изпратен незабавно за лечение извън мястото за лишаване от свобода по реда на чл. 135 от ЗИНЗС и наблюдаван години наред до постигане на трайно подобряване на здравния му статус.

От друга страна следва да се посочи, че искът е неоснователен и тъй като отговорността за евентуално причинените на ищеца вреди от нарушение на посочените от него разпоредби не е на МП. Според разпоредбата на чл.130, ал.3 ЗИНЗС Министърът на здравеопазването осъществява методическото ръководство и контрол на медицинската дейност на лечебните заведения към местата за лишаване от свобода и съдейства за осигуряването на медицинска и дентална помощ на лишените от свобода. Съгласно чл.133, ал.1 ЗИНЗС медицинските центрове се създават към затворите, затворническите общежития и поправителните домове и същите не са ЮЛ и пряко ръководство на дейността им се осъществява от ГДИН. Следователно МП не е страна по процесното материално правоотношение. При настъпили вреди от посочените от ищеца незаконосъобразни действия и бездействия отговорността за тяхната обезвреда е на ГДИН, срещу която искът не е предявен. Затова и необсъждането на всички посочени от ищеца основания не е съществено нарушение, основание за отмяна на решението. Дори да бяха изследвани и обсъдени, резултатът щеше да е същият.

Предвид това настоящият съдебен състав приема, че правилно искът е отхвърлен в тази му част.

Настоящият съдебен състав намира за правилно обжалваното Допълнително решение №7078/20.11.2023 г.

Непълнота на съдебния акт, по смисъла на чл. 176, ал. 1 АПК, би била налице, когато липсва формирана воля на съда по част от предмета на делото, т.е. което не се изчерпва предмета на делото и след постановяването му част от спора е останал висящ. С решението, чието допълване се иска съдът се е произнесъл по съществото на спора, приемайки, че предявените искове са неоснователни. Обективно липсва непроизнесен предмет, тъй като предмет на делото са били двата предявени иска, които с решение са отхвърлени. Тяхната основателност е разгледана от съда и резултата е обективизиран в диспозитива на решението. По естеството си молбата е искане за допълване на мотивите, което е недопустимо в това производство. На допълване подлежи само диспозитива на решението, който в случая не е непълен.

При този изход на спора на страните не се дължат разноски. В чл.284 и сл. ЗИНЗС не е уредена отговорността за разноски. Съгласно разпоредбата на чл.285, ал.1 ЗИНЗС искът за обезщетение се разглежда по реда на глава единадесета от Административнопроцесуалния кодекс. В чл.203, ал.2 АПК е посочено, че за неуредените въпроси се прилага ЗОДОВ, следователно, по отношение на разноските приложение следва да намери чл.10 ЗОДОВ. Във връзка с искането на ответната страна по касационната жалба за присъждане на юрисконсултско възнаграждение, настоящата касационна инстанция счита същото за неоснователно. В разпоредбата на чл.10, ал.4 ЗОДОВ е посочено, че "Съдът осъжда ищеца да заплати на ответника възнаграждение за един адвокат, ако е имал такъв, съразмерно с отхвърлената част от иска, а в полза

на юридическите лица се присъжда възнаграждение, ако те са били защитавани от юрисконсулт, чиито размер не може да надхвърля максималния размер за съответния вид дело, определен по реда на чл. 37 от Закона за правната помощ". Тази норма обаче, съгласно разпоредбата на § 6 от ПЗР на ЗОДОВ се прилага за предявените иски молби, подадени след влизането му в сила, като неприключилите до влизането в сила на този закон производствата се довършват от съдилищата, пред които са висящи, включително при последващо въззивно или касационно обжалване. В настоящия случай исковете са предявени 2016 г., а чл.10, ал.4 ЗОДОВ е нова – ДВ, бр. 94 от 2019 г. Следователно е неприложима в настоящото производство и на ответника не се дължат разноски. Водим от изложеното и на основание чл.221, ал.2 АПК Административен съд – София-град, XXI касационен състав

РЕШИ:

ОБЕЗСИЛВА Решение №4625/10.07.2023 г., постановени по адм. д.№245/2017 г. по описа на АССГ, Първо отделение, 6-и състав В ЧАСТТА, в която е отхвърлен предявения от А. Л. З., ЕГН [ЕГН], срещу Министерство на правосъдието иск за присъждане на обезщетение за вреди за здравето му от неправилно лечение за периода от 06.12.2016 г. до 08.09.2020 г.

ОСТАВЯ В СИЛА Решение №4625/10.07.2023 г., в останалата част и Допълнително решение №7078/20.11.2023 г., постановени по адм. д.№245/2017 г. по описа на АССГ, Първо отделение, 6-и състав. Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:

- 1.
- 2.